

شریعت

نشریه فرهنگی - تربیتی مدرسه علمیه معصومیه شیراز

ویژه نامه ماه مبارک رجب

شفیعه / شماره ۱۰ / زمستان ۱۴۰۱

آثار دوستی و محبت اهل بیت (علیهم السلام)

هوای نفس درونت روحانی کن

بوی بهشت

راه وصول الی الله

بهار عبادت و تضرع

مسافت کتابخوانی

بسم الله الرحمن الرحيم

بیانات امام خامنه ای (مدظله العالی)

بزرگان و اهل معنا و اهل سلوک، ماه رجب را مقدمه‌ی ماه رمضان دانسته‌اند. ماه رجب، ماه شعبان، یک آمادگایی است برای اینکه انسان در ماه مبارک رمضان - که ماه ضیافت الهی است - بتواند با آمادگی وارد شود. آمادگی به چیست؟ در درجه‌ی اول، آمادگی به توجه و حضور قلب است؛ خود را در محضر علم الهی دانستن، در محضر خدا دانستن - «سبحان من احصى کلّ شیء علمه» همه‌ی حالات خود را، حرکات خود را، نیات خود را، خطورات قلبی خود را در معرض و محضر علم الهی دانستن؛ در درجه‌ی اول، این مهم است؛ و اگر این حاصل شد، آن وقت توجه ما به کارهایمان، به حرفهایمان، به رفت‌وآمدهایمان، به سکوتمان، به گفتنمان، بیشتر خواهد شد؛ توجه میکنیم که چه میگوئیم، کجا میرویم، چه اقدامی میکنیم، علیه چه کسی حرف میزنیم، به نفع چه کسی حرف میزنیم. وقتی انسان خود را در محضر الهی دانست، بیشتر متوجه کارها و حرکات و رفتار خود میشود. عمده‌ی اشکالات ما به خاطر غفلی است که از رفتار و اعمال خودمان میکنیم. وقتی انسان از حال غفلت خارج شود، توجه کند که دارد دیده میشود، محاسبه میشود - «أنا کنا نستنسخ ما کنتم تعملون» همه‌ی حرکات او، کارهای او در محضر پروردگار است، طبعاً مراعات میکند. با این حالت، با یک طهارتی، با یک نزاهت و پاکیزگی‌ای، انسان وارد ماه رمضان شود - «شستشوئی کن و آنگه به خرابات خرام»؛ شستشو کرده وارد ماه رمضان شود - آن وقت در محضر ضیافت الهی حداکثر بهره را خواهد برد. ماه رجب را با این چشم نگاه کنید.

بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۹۲/۰۲/۲۵

صاحب امتیاز:

مدرسه علمیه معصومیه شیراز

مدیر مسئول: کبری بیگی

سر دبیر: زهرا هاشمی آزاد

طراح و ویراستار: سیده آسیه بلادی

هیئت تحریریه:

فرحناز مهبودی - سهیلا دارائی

سمیه ابراهیمی فرد - راضیه جوکار نوروزانی

فاطمه بهمنی - سیده زهرا موسوی - زهرا هاشمی آزاد

زینب خسروی - مریم پرونده

آثار دوستی و محبت اهل بیت (علیهم السلام).....	۴
توصیه های امام خمینی (ره) پیرامون ماه مبارک رجب.....	۸
آداب الشیعه.....	۹
بیانات امام خامنه ای (مدظله العالی).....	۱۰
پندانه.....	۱۳
بهار عبادت و تضرع.....	۱۵
حجابانه.....	۱۶
چند نکته تربیتی.....	۱۷
مروری بر محتوای خطبه شفشقیه.....	۱۸
معرفی کتاب.....	۲۰
رهنمود های حکیمانه و حیات بخش امیر المؤمنین (ع).....	۲۱
کلام شهدا.....	۲۳
بوی بهشت.....	۲۴
طهارت قوه خیال.....	۲۶
مسابقه کتابخوانی.....	۲۹
اخبار مدرسه.....	۳۰

آثار دوستی و محبت اهل بیت (علیهم السلام)

به ویژه حضرت علی (علیه السلام) بر مبنای روایات

اهل بیت (علیهم السلام) در لغت و عرف

ابن منظور از افریقی در لسان العرب می گوید: «اهل انسان نزدیک ترین مردم است به انسان، و کسانی که آنان را به نسب یا دین جمع می کنند».

اهل بیت (علیهم السلام) در قرآن و سنت

در قرآن و روایات اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) در مورد افراد خاصی به کار رفته که همان رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) و امام علی و فاطمه زهرا و حسن و حسین (علیهم السلام) است. و بقیه ی ذریه ی پاک نیز به آنان ملحقند، که همان نه امام معصوم از فرزندان امام حسین (علیه السلام) هستند.

ام سلمه می گوید: هنگامی که آیه «أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً» بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل شد، علی و فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) را احضار کرده و فرمود: «اینان اهل بیت منند». امام حسین (علیه السلام) فرمود: «اَنَا اهل بیت النبوه؛ ما اهل بیت نبوتیم».

در قرآن و روایات اسلامی اعم از شیعی و سنی بر مودت و محبت اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) تأکید فراوان شده است؛ و این تنها بدان جهت نیست که آنان ذریه ی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و از نسل اویند، بلکه از آن جهت است که آنان دارای فضایل و کمالات، و به عبارت دیگر جامع همه صفات کمال و جمانند؛ به تعبیر دقیق تر، مظهر صفات جمال و جلال الهی اند. لذا در حقیقت، دوست داشتن آنان با آن جامعیت، محبت به خوبی های است که در آنان به نحو کامل تجلی نموده، و منبع همه این خوبی ها خداوند متعال است. پس در حقیقت محبت و اظهار عشق و ارادات قلبی به اهل بیت (علیهم السلام) محبت و اظهار ارادات به خداوند متعال است و از آنجا که محبت، نیرویی است که انسان را به سوی محبوب سوق می دهد، پس از جنبه تربیتی، محبت به خوبان، انسان را به خوبی ها سوق می دهد. با مراجعه به کتاب های لغت و اصطلاح علما، و نیز کتابهای حدیث پی می بریم که مراد از اهل بیت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) افراد خاصی هستند و اهل بیت (علیهم السلام)، شامل تمام وابستگان نسبی و سببی انسان نمی شود:

مسلم به سند خود از عایشه نقل می‌کند: هنگام صبح پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) از منزل خارج شد، در حالی که بر دوش او پارچه‌ای بافته شده از موی سیاه بود، حسن بن علی (علیه السلام) بر او وارد شد او را داخل آن کسا نمود. آنگاه حسین (علیه السلام) وارد شد او را نیز داخل آن کرد. سپس فاطمه (سلام الله علیها) آمد او را نیز داخل کسا کرد، بعد علی (علیه السلام) وارد شد او را نیز داخل نمود. سپس این آیه را قرائت نمود: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً».

احمد بن حنبل می‌گوید: هنگامی که آیه مباهله بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل شد، آن حضرت؛ علی و فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) را خواست آنگاه عرض کرد: «بار خدایا اینان اهل بیت من هستند».

خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجراً إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى». «ای رسول ما، به امت بگو من از شما اجر و رسالت جز این نمی‌خواهم که مودت و محبت مرا در حق خویشاوندانم منظور دارید». این آیه معروف به آیه مودت است، که در اغلب کتاب‌های تفسیر و حدیث و تاریخ نزول آن را در حق اهل بیت (علیهم السلام) می‌دانند. سیوطی در تفسیر این آیه به اسناد خود از ابن عباس نقل می‌کند: هنگامی که این آیه «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجراً إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) نازل شد، صحابه عرض کردند: ای رسول خدا! خویشاوندان تو کیانند که مودت آنان بر ما واجب است؟ حضرت (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «علی و فاطمه و دو فرزندان او».

در خطبه‌ای که امام حسن (علیه السلام) بعد از شهادت امیر المؤمنین (علیه السلام) ایراد کردند، بعد از حمد و ثنای الهی فرمود: «و أنا من أهل البيت الذي افترض الله مودتهم علي كل مسلم، فقال تبارك و تعالی» «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجراً إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَهُ نَزِدْ لَهُ فِيهَا حَسَناً» فاقتراف الحسنه مودتنا أهل البيت؛.. و من از اهل بیتی هستیم که خداوند مودت آنان را بر هر مسلمانی واجب نموده است پس خداوند تبارک و تعالی فرمود: قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ» انجام کار نیک مودت ما اهل بیت است». امام صادق (علیه السلام) به ابی جعفر احول فرمود: چه می‌گویند اهل بصره در این آیه: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجراً إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»؛

عرض کرد: فدایت گردم، آنان می‌گویند: این آیه

در شأن خویشاوندان رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) است. حضرت فرمود: دروغ می‌گویند تنها در حق ما اهل بیت (علیهم السلام) علی و فاطمه و حسن و حسین اصحاب کسا نازل شده است. می‌دانیم که حصر این روایات اضافی است نه حقیقی، و لذا شامل بقیه ی امامان نیز می‌شود.

در روایات فریقین همانند قرآن کریم به طور صریح بر محبت اهل بیت (علیهم السلام) تأکید شده است که به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

وادر نمودن بر دوستی اهل بیت (علیهم السلام)

رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: «ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ، وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ؛ أَوْلَادُ خُودِ رَا بَر سَه خِصَلَت تَرْبِيتَ كُنَيْد: دُوسْتِی پِیامبرتان، دُوسْتِی اهل بیتش، وَ قِرَائَتِ قُرْآن». امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) فرمود: «أَحْسِنِ الْحَسَنَاتِ حَبْنًا، وَ أَسْوَ السَّيِّئَاتِ بَغْضًا؛ بَهْتَرِینِ نِیکِی‌ها حَبِّ ما، بدترین بدی‌ها بغض ما اهل بیت (علیهم السلام) است».

مساوی با دوستی رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «أَحَبُّوا اللَّهَ لِمَا يَغْذُوكُم مِّنْ نَّمْعِهِ، وَ أَحَبُّونِي لِحُبِّ اللَّهِ، وَ أَحَبُّوا أَهْلَ بَيْتِي لِحُبِّي؛ خدا را دوست بدارید به جهت آنکه از نعمت‌هایش به شما روزی می‌دهد و مرا نیز به جهت دوستی خدا دوست بدارید، و اهل بیتیتم را به جهت دوستی من دوست بدارید». زید بن ارقم می‌گوید: در خدمت رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) بودم که دیدم فاطمه زهرا (علیها السلام) داخل حجره‌ی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) شد، در حالی که با او دو فرزندش حسن و حسین (علیه السلام) بودند، و علی (علیه السلام) نیز پشت سر آنان وارد شد، پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به آنان نظر کرده و فرمود: «مَنْ أَحَبَّ هَؤُلَاءِ فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَ مَنْ ابْغَضَهُمْ فَقَدْ ابْغَضَنِي؛ هر کس اینان را دوست بدارد، مرا دوست داشته و هر کس که اینان را دشمن بدارد، مرا دشمن داشته است». امام صادق (علیه السلام) فرمود: «مَنْ عَرَفَ حَقَّنَا وَ أَحَبَّنَا فَقَدْ أَحَبَّ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى؛ هر کس حق ما را شناخته و ما را دوست بدارد در حقیقت خداوند تبارک و تعالی را دوست داشته است».

مساوی با اساس ایمان

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «أساس الاسلام حبّی و حبّ أهل بیتی؛ اساس اسلام، دوستی من و اهل بیت من است و نیز فرمود: «لکلّ شیء أساس، و أساس الاسلام حبنا أهل البيت؛ برای هر چیزی اساسی است و پایه اسلام حبّ ما اهل بیت (علیهم السلام) است».

عبادت بودن

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «حبّ آل محمد يوماً خیر من عبادۀ سنه، و من مات علیه دخل الجنّه؛ یک روز دوستی آل محمد، بهتر از یک سال عبادت است، و کسی که بر آن دوستی بمیرد داخل بهشت می شود».

نشانه ایمان

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «لا یومن عبد حتی أکون أحب الیه من نفسه، و أهلی أحب الیه من أهله و عترتی أحب الیه من عترته و ذاتی أحب الیه من ذاته؛ هیچ بندهای ایمان کامل پیدا نمی کند، مگر در صورتی که من دوست داشتنی تر نزد او از خودش باشم، و نیز اهل بیتم از اهلش محبوب تر، و عترتم از عترتش دوست داشتنی تر و ذاتم از ذاتش محبوب تر باشد».

نشانه پاکی ولادت

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) اشاره به علی (علیه السلام) کرد و فرمود: «أیّها الناس امتحنوا أولادکم بحبّه، فإنّ علیاً لا یدعو الی ضلاله، و لا یبعد عن هدی، فمن أحبّه فهو منکم، و من أبغضه فلیس منکم؛ ای مردم اولاد خود را به دوستی علی امتحان نمایید، زیرا او شما را گمراه نمی کند و از هدایت دور نمی سازد. پس هر یک از اولاد شما که علی را دوست بدارد از شماست، و هر کدام که او را دشمن بدارد از شما نیست».

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمود: در وصیّتی که پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به اباذر کرده آمده است: «یا اباذر! من أحبنا أهل البيت فلیحمد الله علی أول النعم. قال: یا رسول الله! و ما أول النعم؟ قال: طیب الولاده، أنّه لا یحبنا الا من طاب مولده؛ ای اباذر! هر کس ما اهل بیت را دوست دارد باید بر اولین نعمت، خداوند را ستایش نماید. ابوذر عرض کرد: ای رسول خدا اولین نعمت چیست؟ فرمود: نیکی ولادت،

زیرا دوست ندارد ما را مگر کسی که ولادتش پاک است».

سؤال از دوستی در روز قیامت

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «أول ما یسأل عنه العبد حبنا أهل البيت؛ اولین چیزی که در روز قیامت از بنده سوال می شود، دوستی ما اهل بیت (علیهم السلام) است». و نیز فرمود: «لا تزول قدما عبد یوم القیمه حتی یسأل عن أربع: عن عمره فیما أفناه، و عن جسده فیما أبلاه، و عن ماله فیما أنفقه و من این کسبه، و عن حبنا أهل البيت؛ روز قیامت بنده قدم از قدم بر نمی دارد تا آنکه از چهار چیز سوال شود: از عمرش که در چه راهی صرف کرده، و از بدنش که در چه راهی به کار گرفت، و از مالش که در چه راهی خرج کرده و از کجا به دست آورده است، و از دوستی با اهل بیت (علیهم السلام)». قرآن کریم مزد رسالت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) را مودت ذوی القربی آن حضرت شمرده است. به حکم آیات الهی دوستی اهل بیت (علیهم السلام) بر هر مسلمانی واجب و از ضروریات دین اسلام و دشمنی با آنان نشانه نفاق است. امام خمینی (ره) با استناد به روایات معتقد است کارهای نیک در سایه معرفت اهل بیت (علیهم السلام) پذیرفته می شود.

در مشرب عرفانی امام خمینی (ره)، ولایت اهل بیت (علیهم السلام) و دوستی خاندان رسالت و شناخت مقام مقدس آنان امانت حق است و غصب ولایت و سلطنت آنان خیانت است. ایشان با بیان سفارشی از امام محمد باقر (علیه السلام) به شیعیان، به پیروان اهل بیت یادآور شده است از خدا بپرهیزند و برای رسیدن به قرب و ثواب وی فعالیت کنند که تقرب به خدا در سایه اطاعت حاصل می شود و افراد مطیع نزد خدا حجت دارند و می توانند ادعای دوستی خاندان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کنند و آن کس که از خدا اطاعت نمی کند دشمن خاندان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) است. ایشان در سخنی دیگر، اهل بیت (علیهم السلام) را اهل قرآن شمرده و تصریح کرده است تکریم قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) تنها به بوسیدن جلد کتاب خدا و ضریح مطهر اهل بیت (علیهم السلام) حاصل نمی شود و این کار مرتبه ضعیفی از تکریم آنان است و تکریم ائمه (علیهم السلام) در عمل به دستورهای قرآن و فرمایش های ائمه (علیهم السلام) حاصل می شود و احترام بدون عمل شبیه به مسخره و بازیچه خواهد

بود. در نگاه امام خمینی (ره) بسیاری از درگیری‌های مذهبی، ریشه دینی ندارد. گروهی از اهل سنت و برخی از شیعیان که به تفرقه دعوت می‌کنند، پیرو واقعی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و امامان معصوم نیستند. ایشان بارها به مردم یادآور شده است از روش اهل بیت (علیهم السلام) در شیوه عبادت خدا پیروی کنند و در همه گفته‌ها و کارها، خود را شبیه آنان و نیز به مردم سفارش کرده است روش پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و ائمه به ویژه استقامت آنان در راه تبلیغ دین را سرمشق قرار دهند. امام خمینی (ره) از نا آگاهی مردم به مقامات ائمه (علیهم السلام) و بسنده کردن به جنبه‌های کوچک از زندگی آنان اعتراض کرده و حجت بودن آنان را به معنای حجت بودن در گفتار، کردار و سیره در همه شئون زندگانی می‌داند.

روایاتی که تا کنون ذکر شد، اشاره به دوستی مجموعه اهل بیت (علیهم السلام) داشت؛ دسته‌ای دیگر از روایات، اشاره به دوستی و محبت برخی از اهل بیت (علیهم السلام) دارد که به تعدادی از آنها نیز اشاره می‌کنیم:

امام علی (علیه السلام)

پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «برائۀ من النار حبّ علی»؛ تنها راه دوری از آتش جهنم، دوستی علی (علیه السلام) است؛ و نیز فرمود: «یا علی! طوبی لمن احبک و صدق فیک، و ریل لمن أبغضک و کذب فیک»؛ ای علی: خوشا به حال کسی که تو را دوست داشته و در حق تو صادق باشد، و وای بر کسی که تو را دشمن داشته و در حق تو کاذب باشد». أم سلمه از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) نقل می‌کند که فرمود: «لا یحبّ علیاً منافق، و لا یبغضه مومن»؛ منافق، علی (علیه السلام) را دوست ندارد و مؤمن او را دشمن ندارد. امام علی (علیه السلام) فرمود: «قسم به کسی که دانه را شکافت، و انسان را آفرید، هر آینه عهده‌ای است از پیامبر امی به من: که دوست ندارد مرا مگر مؤمن، و دشمن ندارد مرا مگر منافق».

منبع:

سایت اندیشه قم، برگرفته از مقاله «دوستی اهل بیت (علیهم السلام)».

دانشنامه امام خمینی (ره)، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، تهران، ۱۴۰۰ شمسی.

نویسنده: فرحناز مهبودی

توصیه های امام خمینی (ره) پیرامون ماه مبارک رجب

نویسنده: سهیلا دارائی

دعا، ذکر، شب زنده داری، روزه و حضور قلب و اعمال مخصوص ایام البیض، از جمله اعتکاف، همگی برای آمادگی روحی به منظور ورود به ماه مبارک رمضان و بهره برداری از برکات این ماه است. امام خمینی (ره) درباره این ماه و دو ماه بعد از آن چنین می فرمایند: در این سه ماه، رجب، شعبان و ماه مبارک رمضان، برکات بسیار نصیب می شود. البته مبدأ همه مبعث است و دنبال او تمام جهاتی که هست. در ماه مبارک رجب، مبعث بزرگ و ولادت مولا علی بن ابی طالب سلام الله علیه و بعضی ائمه دیگر، در ماه شعبان ولادت سید الشهدا سلام الله علیه و ولادت حضرت صاحب الزمان ارواحنا الفداء و در ماه مبارک رمضان نزول قرآن بر قلب مبارک پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) بوده است (صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۵۶). از برکات این ماه ها ادعیه ای است که وارد شده است، در این ماه ها معنویات موجود در این دعاها، دست انسان را می گیرد و تا اوج نور، پاکی و زیبایی بالا می برد. در این دعاهایی که در ماه ها هست، در روزها هست، خصوصا در ماه رجب، شعبان و ماه مبارک رمضان، اینها انسان را تقویت روحی می کند. اگر کسی اهلش باشد، راه را برای انسان باز می کند و نور افکن است برای اینکه، این بشر را از این ظلمتها بیرون بیاورد و وارد نور بکند که معجزه آساست!

(صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۳۳).

هرگاه ماه مبارک رجب فرا رسد فرشته داعی از آسمان هفتم هر شب تا بامداد چنین ندا می دهد که: ای ذاکران، ای مطیعان، ای مستغفران، ای توبه جویان! مژده! مژده! بشارت! بشارت! خداوند می فرماید: من همنشین آنم که از من بخشش خواهد! ماه، ماه من است و بنده، بنده من. رحمت، رحمت من است. هر که مرا در این ماه بخواند پاسخش می دهم و هر که از من چیزی بخواند خواسته اش را برآورده سازم و هر که از من راه بخواند هدایتش کنم. این ماه را رشته پیوند میان خود و بندگانم ساخته ام، هر که به آن دست یازد به من می رسد! نزد اولیای الهی، خودسازی و تهذیب نفس از این ماه آغاز می شود تا لیاقت حضور در ضیافت الهی در ماه مبارک رمضان به دست آید. بدون آمادگی روحی نمی توان در کنار سفره رحمت الهی نشست و آن گونه که شایسته میهمانی خداست از آن بهره برد. بسیاری از بزرگان اهل معرفت و از جمله حضرت امام خمینی (ره) ماه مبارک رجب را آغاز تلاش و کوشش معنوی برای این منظور دانسته اند. شاید یکی از اسرار آن، وقوع بعثت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) و آغاز دعوت مردم به اسلام و هدایت آنان در این ماه باشد؛ روز ظهور رحمت خداوند سبحان و اشرف ایام سال.

میلاد پر برکت امیر مؤمنان امام علی (علیه السلام) نیز بر شرافت این ماه افزوده است. سفارش به عبادت،

آداب الشیعه

کسی که نمی تواند در ماه رجب روزه بگیرد، چه کند؟

«وَأَيْضاً وَرَدَ فِي خُصُوصِ صَوْمِ شَهْرِ رَجَبٍ عَنِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ مَنْ لَمْ يَسْتَطِعِ الصَّوْمَ أَجْزَأَهُ أَنْ يَقُولَ كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ: «سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَهُوَ لَهُ أَهْلٌ»

ترجمه: «در خصوص روزه ماه رجب از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل شده که ایشان فرمودند: هرکسی که توانایی روزه گرفتن را ندارد او را کافی است که در هر روز صد مرتبه بگوید:

«سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَهُوَ لَهُ أَهْلٌ»

منبع: زاد المعاد، صفحه ۱۵

بیانات امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) بر بنای توصیه‌های علمی برای ماه مبارک رجب و اعتکاف

نویسنده: سمیه ابراهیمی فرد

برای سه روز اعتکاف باید برنامه‌ریزی بشود

اعتکاف جای عبادت است؛ البته عبادت فقط هم نماز خواندن نیست؛ تماس خوب با معتکفین، ارتباط دوستانه و برادرانه، فراگیری از آنها، تعلیم‌دهی به آنها، معاشرت اسلامی را تجربه کردن و آموختن؛ همه‌ی اینها فرصتهایی است که در اعتکاف ممکن است پیش بیاید؛ [برای] این باید برنامه‌ریزی بشود. مهم‌ترین کار، برنامه‌ریزی است. اگر چنانچه برنامه‌ریزی نشد و کمک نشدند این جمع جوان مشتاق و شوریده‌ای که برای اعتکاف وارد این مسجد شده‌اند، این نیروها هدر خواهد رفت و احیاناً زیان‌آفرین خواهد شد. (بیانات در دیدار اعضای ستاد مرکزی اعتکاف و اعضای سوّمین جشنواره‌ی سراسری علمی فرهنگی اعتکاف ۱۳۹۲/۰۲/۱۵).

این حرکت در دنیا نظیر ندارد

هیچ وقت در این کشور در طول سال‌های گذشته، از دوران جوانی و نوجوانی ما به یاد نداریم که در ماه رمضان، در مساجد کشور یا در مسجد گوهرشاد مشهد، مردم بیایند اعتکاف بکنند. در ایام البیض سه روز متعارف ماه رجب یا ماه شعبان، ما تعداد معدودی در قم دیده بودیم که اعتکاف می‌کردند؛ آن هم غالباً طلبه‌ها. در غیر آن معمول نبود. امروز در ایام اعتکاف، دانشگاه‌ها و مساجد و سرتا سر کشور و مساجد جامع، مملو از معتکفین است؛ علاوه‌ی بر آن، در دهه‌ی آخر ماه رمضان، جمعیت عظیمی مشغول اعتکاف بودند. چه کسانی؟ پیرمردها؟ پیرزن‌ها؟ نه، همین جوان‌ها، جوان‌ترین‌ها. این دیگر در دنیا نظیر ندارد. این نسل جوان امروز ماست. امروز گرایش به دین و ارزش‌های انقلابی، وجه غالب جامعه است. (دیدار با مردم گرمسار ۱۳۸۵/۰۸/۲۱).

تمرین مراقبت از خود بکنید

توصیه‌ی من این است که در این سه روزی که شما در مسجد هستید، تمرین مراقبت از خود بکنید. حرف که می‌زنید، غذا که می‌خورید، معاشرت که می‌کنید، کتاب که می‌خوانید، فکر که می‌کنید، نقشه که برای آینده می‌کشید، در همه‌ی این چیزها مراقب باشید رضای الهی و خواست الهی را بر هوای نفستان مقدم بدارید؛ تسلیم هوای نفس نشوید. تمرین

این چیزها در این سه روز می تواند درسی باشد برای خود آن عزیزان و برای ماها که این جا نشسته ایم و با غبطه نگاه می کنیم به حال جوانان عزیزمان که در حال اعتکاف هستند. با عمل خودتان به ما هم یاد بدهید (خطبه های نماز جمعه ی تهران، ۱۳۸۴/۰۵/۰۸).

ماه رجب، ماه استغفار است؛ این فرصت را مغتنم بشماریم

ماه رجب فرصت خوبی است؛ ماه دعاست، ماه توسل است، ماه توجه است، ماه استغفار است. دائم هم باید استغفار کنیم. هیچ کس هم خیال نکند که من از استغفار مستغنی ام. پیغمبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرماید که: «إِنَّهُ لَيُغَانُ عَلَى قَلْبِي وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً»؛ بلاشک پیغمبر (صلی الله علیه و آله و سلم) هم حداقل روزی هفتاد مرتبه استغفار می کرد. استغفار برای همه است؛ بخصوص ماها که در این تحرکات مادی، در این دنیای مادی غرقیم و آلوده ایم. استغفار بخشی از این آلودگی را پاکیزه می کند و از بین می برد. ماه استغفار است؛ ان شاء الله فرصت را مغتنم بشماریم. حلول این ماه را به شما تبریک عرض می کنیم. ان شاء الله که بر ما و شما این ماه مبارک باشد و از این ماه وقتی وارد ماه شعبان می شویم، بخشی از کار را به توفیق الهی انجام داده باشیم (بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸/۰۴/۰۳).

توجه به توحید و عظمت الهی

در دعا های ماه رجب که از ائمه (علیهم السلام) مأثور است، انسان وقتی نگاه می کند، می بیند

بیشتر این دعاها ناظر به جهات توحیدی است؛ پرداختن به عظمت الهی، به صفات الهی، خود را در مقابل این عظمت مشاهده کردن، راه روشن را به سوی پروردگار شناختن، دانستن و به آن میل و رغبت پیدا کردن. یکی از خصوصیات دعا های ماه رجب این است: توجه دادن به توحید، توجه دادن به خدا، به اسماء و صفات الهی. این ماه را باید قدر دانست. اول این ماه، متبرک است به ولادت امام باقر (علیه السلام)؛ آخر این ماه، متبرک است به بزرگترین حادثه ی تاریخ؛ یعنی بعثت پیغمبر (صلی الله علیه و آله و سلم) (بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم، ۱۳۹۲/۰۲/۲۵).

ماه رجب، ماه نماز

رجب، بیشتر ماه نماز است. شعبان، بیشتر ماه دعا و روزه است. در این سه ماه، آنچه می توانید، برای ذخیره گیری معنوی استفاده کنید؛ چون این متکی به روح جوانی است و برای شما ماندگار خواهد شد. همه ی چیزهای جامعه این گونه است. هر چیزی که به جوانان متکی باشد، این در جامعه اولاً ماندگار است، ثانیاً همیشه باطراوت و تر و تازه است. (دیدار با وزیر، مدیران و کارکنان وزارت اطلاعات، ۱۳۸۳/۰۷/۱۳).

فرصتی برای ذخیره گیری معنوی

حال هم از این فرصت استفاده کنیم. این ماه، ماه رجب است. در آینده ی نزدیکی، ماه شعبان و ماه رمضان فرا می رسد. در این سه ماه، آنچه می توانید، برای ذخیره گیری معنوی استفاده کنید؛ چون این متکی به روح جوانی است و برای شما ماندگار خواهد شد (بیانات در دیدار جمعی از دانش آموزان و دانشجویان، ۱۳۷۶/۰۸/۱۴).

پندانه
هوای نفس درونت رو خالی کن

مدرسه‌ای دانش‌آموزانش را به اردو می‌برد. در مسیر حرکت اتوبوس، به یک تونل نزدیک می‌شوند که نرسیده به آن تابلویی با این مضمون دیده می‌شود: «حداکثر ارتفاع سه متر»، و ارتفاع اتوبوس هم سه متر است. چون راننده قبلاً این مسیر را آمده بود، با کمال اطمینان وارد تونل می‌شود، ولی سقف اتوبوس به سقف تونل کشیده می‌شود و در اواسط تونل متوقف می‌شود. مسئولین و راننده پیاده می‌شوند و بعد از بررسی مشخص می‌شود یک لایه آسفالت جدید روی جاده کشیده شده که باعث این اتفاق شده است. همه به فکر چاره افتادند. یکی به کندن آسفالت و دیگری به بکسل کردن با ماشین سنگین دیگر و... اما هیچ کدام چاره‌ساز نبود. پسربچه‌ای از اتوبوس پیاده شد و گفت: راه‌حل این مشکل رو می‌دونم. یکی از مسئولین اردو به او گفت: برو بالا پیش بچه‌ها و از دوستان جدا نشو! پسربچه با اطمینان کامل گفت: منو به خاطر کوچکی دست کم نگیر و یادت باشه که سر سوزن به این کوچکی چه بلایی سر بادکنک بزرگ درمیاره. مرد از حاضر جوابی کودک تعجب کرد و راه‌حل از او خواست.

بچه گفت:

پارسال در یک نمایشگاهی معلمون یادمون داد که از یک مسیر تنگ چه جوری عبور کنیم. معلم بهمون گفت برای اینکه روح لطیف و حساسی داشته باشیم، باید درونمون رو از هوای نفس و باد غرور و تکبر و طمع و حسادت خالی کنیم، در این صورت می‌تونیم از هر مسیر تنگ عبور کنیم و به خدا برسیم.

مسئول به او گفت:

بیشتر توضیح بده.

پسربچه گفت: اگر بخوایم این مسئله رو روی اتوبوس اجرا کنیم، باید باد لاستیک‌های اتوبوس رو کم کنیم تا اتوبوس از این مسیر تنگ و باریک عبور کنه. پس از این کار اتوبوس از تونل عبور کرد. خالی کردن درون از هوای کبر و غرور و نفاق و حسادت؛ رمز عبور از مسیرهای تنگ زندگی است.

نویسنده: سیده نرگس اسلام پی
منبع: مطهری (ره)، مرتضی، آشنایی با قرآن،
ج ۱۴، ص ۹۴، نشر صدرا.

ماه رجب در دیدگاه شهید مطهری (ره)

شهید مطهری (ره) معتقد است، ماه رجب ماه استغفار و عبادت و روزه است، ولی به خاطر تبدیل نام ماهها از شمسی به قمری این سنتها به کلی فراموش می شوند. ایشان می فرمایند:

برای جمعه اول رجب یک سلسله اعمال وارد شده است و یک ارزشهایی که دیگر اصلاً این حرفها در میان ما مطرح نیست. مصداق «قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ» همینهاست.

نام ماهها از قمری تبدیل می شود به شمسی؛ انسان اول خیال نمی کند که به دنبال خودش چه چیزهایی می آورد. ما که بچه بودیم، در منزل خود ما - من از هفت و هشت سالگی کاملاً یادم هست - اصلاً اینکه ماه رجب دارد می آید مشخص بود؛ می گفتند یک هفته به ماه رجب مانده، پنج روز مانده، سه روز مانده، امشب احتمالاً اول ماه رجب است، برویم برای استهلال؛ می رفتند برای استهلال، ماه را ببینند، شب اول ماه رجب است، اعمال ماه رجب را بجا بیاورند. در مسجد که جمع می شدند، همه صحبت آمدن ماه رجب بود. ماه مبارک رجب و ماه مبارک شعبان پیش درآمدهای ماه مبارک رمضان هستند. من از بچگی همیشه این را می دیدم، مرحوم ابوی ما و مرحومه والده ما غیر از اول و آخر ماه رجب و غیر از ایام البیض (یعنی سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم این ماه که اعمال بالخصوصی دارد و عمل معروفش به نام عمل «ام داود» را ما آن زمان بچه بودیم بجا آورده بودیم،

بعد بزرگ شدیم فراموش کردیم؛ به تبع آن جوّی که آن وقت وجود داشت، یعنی آب جاری ای که در آن وقت بود، ولی وقتی که آبی رفت و مخفی شد، دیگر کیست که از نو آن را جاری کند) این دو غیر از روز اول و روز آخر و سه روز وسط، حداقل پنجشنبه و جمعه ها روزه بودند و بلکه مرحوم ابوی ما در بعضی از سالها دو ماه رجب و شعبان را پیوسته روزه می گرفتند و به ماه مبارک رمضان متصل می کردند، یعنی این سه ماه را یکسره روزه می گرفتند.

اصلاً این ماه، ماه استغفار و توبه و عبادت است. حتی وارد شده است که اگر کسی نتواند روزه این ماه را بگیرد ذکر را وارد شده است که روزی صد بار این ذکر را بگوید به عنوان جبران روزه ای که نتوانسته است بگیرد.

یادم است که در ماه مبارک رجب در سال ۲۱ که تابستان بود و به اصفهان رفته بودم، به درس آقای حاج آقا رحیم ارباب - که از بزرگان هستند - می رفتم. من این ذکر را اول بار از این مرد شنیدم. می دیدم که خیلی کند صحبت می کنند و اذکار را بالخصوص خیلی با تأّنی و حضور قلب می گویند: «سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ، سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَ هُوَ لَهُ أَهْلٌ»؛ می دیدم این ذکر ها را این مرد مرتب می گفتند. چون پیرمرد بودند و نمی توانستند روزه بگیرند، آن را با این ذکرها جبران می کردند.

حجابانه

آنهایی که مخالف حجاب هستند فقط بگویند:
آیا دیده اند یک خانم چادری محجبه سیگاری شود؟
آیا دیده اند یک خانم چادری محجبه معتاد شود؟
آیا دیده اند خانم چادری گرفتار مشروبات الکلی شود؟
آیا دیده اند یک خانم چادری محجبه به شوهرش خیانت کند؟
آیا دیده اند یک خانم چادری محجبه آلوده به جرم های
اجتماعی مثل سرقت، کلاه برداری یا ورود به باندهای فساد شود؟
اما چقدر از دختران بدحجاب گرفتار این آسیب ها شده و می
شوند.

این کاملاً روشن می کند که حجاب، یک دژ مستحکم در برابر
آلودگی ها و فتنه ها و لغزیدن در دام شیطان است.
البته گفتم چادری محجبه، تا روشن شود مرادم بانویی نیست
که فقط یک چادر بر سر انداخته و مو و مچ و اندام و خنده
و آرایشش همه پیداست یا به خاطر خانواده مجبوره حجاب رو
رعایت کنه، و یا زیر پوشش حجاب قایم میشه تا بتونه جرمی
مرتکب بشه.

چند نکته تربیتی

نظر آیت الله خوشوقت در مورد تربیت فرزندان در مسجد

راحت‌ترین راه تربیت این است که پدر، دست خانواده را بگیرد و به مسجد بیاورد. در مسجد چیزهایی می‌بینند که آن‌ها را تربیت می‌کند. بچه می‌بیند مردم نماز می‌خوانند؛ لذا نماز خواندن بر او چاپ می‌خورد. می‌بیند در رمضان روزه می‌گیرند، چاپ می‌خورد. می‌بیند عده‌ای منبر می‌روند و از ولایت امیرالمؤمنین (علیه السلام) می‌گویند، چاپ می‌خورد...

خلاصه همه‌ی اینها مربی است. بدون زحمت، خود به خود بچه‌ها بار می‌آیند. انسان می‌بیند بعد از مدتی بچه نماز می‌خواند و حمد و سوره‌اش هم درست شده است. اما اگر بخواهی آن‌ها را به مسجد نیاوری و خودت آن‌ها را درست کنی، حتی اگر ۲۴ ساعت هم بنشینی، درست نمی‌شود.

در مسجد بدون زحمت هم یاد می‌گیرد، هم با آدم‌های خوب معاشرت می‌کند و خستگی اش در می‌رود و انسش تأمین می‌شود، و هم ... بنابراین باید پدر و مادر حواسشان جمع باشد و بچه‌ها را به عنوان امانت بپذیرند و تربیت کنند.

یکی از شیوه‌های تربیتی امام سجاد (علیه السلام)، شیوه «تغافل» یا «چشم پوشی» است.

امام زین العابدین (علیه السلام) در دعای ابوحمزه خداوند متعال را به عنوان مربی که از گناه بنده تغافل نموده، گویا گناهی را مرتکب نشده است، ستایش می‌کند: «وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَحْلُمُ عَنِّي حَتَّى كَأَنِّي لَا ذَنْبَ لِي».

در اینجا امام (علیه السلام) با لسان دعا، روش تربیتی تغافل را به همه‌ی مربیان آموزش می‌دهد، چرا که وقتی خداوند برای اصلاح رفتار بندگان از خطاهایشان تغافل می‌فرماید پس تمامی بندگان در مقام تربیت باید به این نحو عمل کنند.

بنابراین قبول توجیه‌های متربی (فرزند یا دانش آموز) از طرف مربی، زیرکی مربی را خدشه دار نمی‌کند، بلکه مایه‌ی بزرگواری و اثرگذاری بیشتر مربی است.

مروری بر محتوای خطبه ششم

امام علی (علیه السلام) در خطبه شششقیه شایستگی و اولویت خود را نسبت به خلفا، مظلومیت خود، علی رغم این همه شایستگی ها، بدون ملاک بودن یا معیار های چندگانه انتخاب خلفا، فاصله گرفتن تدریجی مردم از تعلیمات پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) در دوران خلفا و تشدید بحران ها و مسائل مهم دیگری را بیان می فرمایند. امام علی (علیه السلام) در این خطبه امور زیر را روشن فرموده است:

۱- شایستگی و اولویت خود را نسبت به مسئله خلافت به وضوح بیان کرده، این همان واقعیتی است که تقریباً همه محققان اسلامی و غیر اسلامی در آن متفقند، حتی (معاویه) سرسخت ترین دشمن امام علی (علیه السلام) به افضلیت او اعتراف داشت. ۲- مظلومیت آن حضرت، علی رغم این همه شایستگی ها.

۳- این سخن به خوبی نشان می دهد که انتخاب هیچ یک از خلفای سه گانه مدرک و منبع روشنی نداشته است، بعلاوه معیار های چند گانه ای بر آن حاکم بوده، در یک مورد فقط انتخاب یک نفر و درمورد دیگر نیمی از یک شورای شش نفری و در مورد سوم یک شورای چند نفری معیار بوده است.

۴- فاصله گرفتن تدریجی مردم در دوران خلفا، از تعلیمات پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و تشدید بحران ها با گذشت زمان، تا آنجا که وقتی امام (علیه السلام) به خلافت رسید به اندازه ای زمینه نامساعد بود که بازگرداندن مردم از ارزشهای زمان پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) میسر نشد.

۵- سرچشمه نابسامانی ها و جنگ هایی که در عصر امام (علیه السلام) به وقوع پیوست، عشق به مال و مقام و زرق و برق دنیا بود که به صورت یک طبیعت ثانوی برای جمعی از سران- مخصوصاً در زمان خلافت عثمان- پیداشده بود.

۶- طبیعی ترین و مردمی ترین بیعت همان چیزی بود که در مورد خود امام (علیه السلام) واقع شد؛ ولی تحریکات منافقین و عدم تحمل گروهی از سران جامعه نسبت به عدالت امام علی (علیه السلام) موجب شکستن پیمان و بیعت ها و برافراشتن پرچم های مخالفت شد.

۷- امام (علیه السلام) هیچگونه علاقه ای به خلافت ظاهری نداشت و هرگز به آن به صورت یک هدف نمی نگریست. بلکه تنها به عنوان یک وسیله برای کوتاه کردن

دست ظالمان از گریبان مظلومان و برقراری نظم و عدالت خواهان آن بود. ۸- شورش هایی که در زمان عثمان واقع شد و منتهی به قتل او گردید، کاملاً طبیعی بود و نتیجه اعمال و رفتار او و اطرافیانش از (بنی امیه) بود؛ زیرا بنی امیه بر شهر های مهم اسلامی به عنوان فرماندار و مانند آن مسلط شدند، بیت المال در اختیار آنها قرار گرفت، بخشش هایی صورت گرفت و مردم از این اموراگاه شدند و بذر شورش از نقاط دور دستی همچون (مصر) و (بصره) و (کوفه) گرفته تا خود مدینه، پاشیده شد.

۹- جنگ های سه گانه دوران خلافت امیر مؤمنان علی (علیه السلام) جنبه تحمیلی داشت و هیچ یک از آنها از سوی امام علی (علیه السلام) شروع نشد، بلکه همه آنها از سوی افراد فرصت طلب و جاه طلب یا افراد ناآگاه و خشک به وجود آمد.

۱۰- داستان (تنزیه صحابه) و عدالت همه اصحاب و یاران و معاصران پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) مطلبی است که با هیچ یک از واقعیت های تاریخی سازگار نیست و اعتقاد به آن، موجب تضاد و تناقض آشکار است چرا که آتش افروزان جنگ جمل دو نفر از صحابه بودند و آتش افروز جنگ صفین نیز یک نفر از آنان بود و در میان جنگ افروزان نهروان نیز گروهی از صحابه دیده می شدند. همه آنها بر امام وقت که از سوی قاطبه مردم و حتی غالباً از سوی خود این جنگ افروزان پذیرفته شده بود، شوریدند و شکاف در جامعه اسلامی به وجود آوردند و راه ستم را پیش گرفتند. منبع: آیت الله العظمی مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۸۷). پیام امام امیر المؤمنین (علیه السلام)، جلد ۱، ص ۴۰۸، تهران، دارالکتب الاسلامیه.

نویسنده: راضیه جوکار نوروزانی

بفرمایید یک فحان کتاب!

کتاب «آن است شیوه حکومت» تازه‌ترین اثر سید مهدی شجاعی است. این کتاب ترجمه شجاعی از عهدنامه و یا همان نامه معروف حضرت امام علی (علیه السلام) به مالک اشتر است که در نهج‌البلاغه نیز آمده است. شجاعی در این کتاب نظر به اهمیتی که برای این فراز از نهج‌البلاغه به عنوان منشور و آئین‌نامه حکومت اسلامی قائل بوده است، آن را به صورت مجزا در قالب کتابی آورده است.

شیوه ترجمه این متن ارائه همزمان متن با ترجمه است. شجاعی در صفحات این کتاب متن فارسی و به دنبال آن و در کنارش، متن عربی این نامه را قرار داده است و سعی کرده با استفاده از ساده‌ترین و شیواترین عبارات از عهده ترجمه این اثر برآید. نکته قابل توجه در این ترجمه آهنگین بودن آن و تلاش برای ارائه متنی است که بی آنکه به دنبال روایتی شاعرانه در ترجمه باشد توانسته آهنگی حماسی به خود بگیرد و به شکلی خاص عبارات را در پی هم و به منظور ترجمه قرار دهد. شجاعی همچنین مقدمه‌ای مفصل بر این فرمان نوشته است.

شجاعی در مقدمه این کتاب به ضرورت ترجمه و توجه به فرمان امام به مالک اشاره کرده است، از نظر شجاعی با توجه به اینکه بعد از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) مسیر اسلام اصیل دستخوش مخاطرات و انحرافات شد. برای شناخت اسلام علوی و تشخیص آن از اسلام بدلی از منظر تعالیم پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) بهترین معیار و مبنا برای این شناخت اسلام علوی فرمان امام علی (علیه السلام) به مالک اشتر است که تمام ویژگی‌های یک حکومت اسلامی در آن ذکر شده است. در بخشی از مقدمه شجاعی بر این کتاب آمده است: «حاکمیت پس از ارتحال پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم)، ناگزیر است که حتی الامکان ظواهر دین اسلام را در ویتترین حکومت حفظ کند و اساس منبر و محراب پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) را داعیه اسلام و مسلمانی در اختیار بگیرد. هر چند که قلبا و عملا کمترین اعتقاد و التزامی به آن نداشته باشد».

معرفی کتاب
«آن است شیوه حکومت»

حارث همدانی

حارث، از خواص شیعیان امیرالمؤمنین (علیه السلام) بود. او یار وفادار و فداکار و از فقها و دانشمندان زمانش، برترین بود و در سال ۶۵ هجری از دنیا رفت. از برخی روایات چنین به دست می آید که وی به گونه ای ویژه مورد توجه و علاقه امام (علیه السلام) بود.

هدایت ها و رهنمودها

- به ریسمان قرآن چنگ بزن و از آن اندرز بخواه، حلالش را حلال بشمر، و حرامش را حرام، آنچه از حقایق زندگی پیشینیان در قرآن آمده است تصدیق کن.

قرآن مجید محکم ترین سند سعادت و جامع ترین قانون خوشبختی دنیا و آخرت است این کتاب انسان را به بهترین راه هدایت می کند و خالص ترین نصیحت ها و خیرخواهی ها را پیش روی آدمی می گذارد. هدایتگری است که در او غش نیست، راهنمایی است که صادقانه راه می نماید، و رهنمان را نشان می دهد، پایبندی به حلال ها و حرام هایی که در قرآن مطرح شده تضمین کننده خیر دنیا و آخرت است.

از این رو امام علی (علیه السلام) در این نامه و دستورالعمل به حارث همدانی، نخستین توصیه و دستور را تمسک به ارزشهای قرآنی و پرهیز از نواهی آن می داند.

- از (رخدادهای) گذشته دنیا برای باقی مانده ی آن عبرت گیر، چرا که بعضی از آن شبیه بعضی دیگر است. و پایانش به نخستین آن ملحق می گردد، اما تمام آن گذرا و ناپایدار است.

- نام خدا را بزرگ شمار و جز به حق از او نام مبر... در تمام اعمال مطیع فرمان خدا باش، زیرا اطاعت و فرمانبرداری خدا از هر کاری بهتر است. معنای بزرگ شمردن نام خدا آن است که اسم او را وسیله مطامع و منافع دنیوی قرار ندهیم، برای رسیدن به متاع اندک دنیا به

ذات اقدس او سوگند نخوریم، زیر پوشش نام او مردم را فریب ندهیم، گزیده ی سخن آن که خدا را هزینه زندگی زودگذر و فانی دنیا نکنیم، با عظمت از او یاد کنیم و جز در موارد حق نام او را نبریم.

نکته دیگر آن که سرلوحه همه کارهایمان را اطاعت از او قرار دهیم به خدا نگوییم کار داریم، به کارمان بگوییم خدا داریم، فرمان و قانون او را بر همه فرمانها و قانون ها مقدم بداری. سرمایه باقی و ثمر بخش و ماندگار برای انسان، قرار گرفتن در حوزه جاذبه حق تعالی و پیروی نمودن فرامین حیات بخش او در زندگی فردی و اجتماعی است.

- همواره به فکر مرگ و عالم پس از آن باش، هرگز آرزوی مرگ مکن مگر با شرایط مورد اعتماد (به این شرط که خود را اهل نجات بدانی). ما انسانها در این بزرگ راه زندگی مسافری را مانند هستیم که از مبدأی به سوی مقصدی در حرکت است غفلت از مبدأ و مقصد و توجه نکردن به تابلوهای در مسیر، آدمی را به بیراهه می کشاند و چه بسا او را در دره سقوط بیفکند که نام و نشانی هم از او باقی نماند.

- عاقبت اندیش باش.

- خشم را فرو خور، به هنگام قدرت گذشت پیشه کن و هنگام خشم بردبار باش، آن گاه که حکومت در دست تو است عفو و مدارا کن تا عاقبت خوب برای تو باشد.

- هر نعمتی را که خدا به تو داد نیکوکردار و هیچ نعمتی از نعمت ها را ضایع و تباه مساز، و باید اثر نعمت هایی که خدا به تو داده در تو دیده شود... به افراد پایین تر از خود توجه داشته باش، که این خود شکر برتری تو بر آنهاست.

مولا امام علی (علیه السلام) معیاری برای کارهای روزانه ما مسلمانان بیان کردند و آن

این است که: پسندیده و ناپسندیده بودن کار را با روحیات خودت محاسبه نکن، بلکه معیار خوب و بد و شایسته و ناشایسته بودن کار را عموم مسلمانان قرار ده، به دیگر سخن خودت میزان و خط کش نباش که هر چه را نپسندی ترک کنی، بلکه بررسی و دقت کن این کاری که می خواهی انجام دهی، این حرفی که قرار است بیان کنی، این تصمیمی که قرار است اتخاذ کنی و بالاخره هر اقدامی که قرار است از تو صادر شود آیا با مذاق دیگر هم کیشان تو و مسلمانان پیرامون تو پسندیده هست یا نه، اگر سر دو راهی قرار گرفتی بر خشنودی خویش و ناخشنودی دیگران، دیگران را بر خود مقدم مدار، مصلحت امت و جامعه اسلامی را بر رضای خویشتن و مصلحت جامعه اسلامی را بر رضای خویشتن و مصلحت خود ترجیح بده و به گونه ای عمل کن که فضای جامعه دینی را آلوده و مه آلود نسازی.

- از هر کاری که پنهانی انجام می شود و در ظاهر از آن شرم داری، پرهیز کن.

بی شرمی و بی حیایی یکی از آسیب های بزرگ و فردی و اجتماعی است، بی حیایی نسبت به خدا، بی حیایی نسبت به مردم، بی حیایی نسبت به خود، تنها سفارشی که از همه پیامبران الهی باقی مانده این است که: اگر کسی حیا نداشت هر کاری که می خواهد بکند مانعی برای آن نیست. یعنی تنها

چیزی می تواند جلو هرزگی و تبه کاری انسان را بگیرد «داشتن حیا» است.

- کاری که عذرخواهی به دنبال دارد را ترک کن.
- همواره خود را در محضر خدا ببین و آشکار و پنهانشان یکسان باشد و حرمت حیا را پاسدارند.
- از یارانی که در فکر و نظر ضعیفند و عمل آنها ناشایسته است بر حذر باش.

- در گزینش مسکن حساس باش. در ضرب المثل ها گویند: «وطن جایی است که آزاری نباشد کسی را با کسی کاری نباشد» در شهرهای کوچک چون همدیگر را می شناسند در دسر ها و مزاحمت ها هم فراوان است به خلاف شهرهای بزرگ که انسان در یک فضای جمعی کلانی زندگی می کند، امکانات و ابزار زندگی فراهم تر است، اگر در کلان شهرها انسان بتواند سکونت گزیند و در عین حال به یاد خدا باشد بهتر است. اصولاً هر کجا که تعاون بر نیکی و تقوا بیشتر باشد و تعاون بر گناه و تجاوز کمتر، شایسته سکونت است.

- روز جمعه پیش از نماز مسافرت نکن جز برای جهاد در راه خدا و یا کاری که از انجام آن ناچاری.

منبع: نهج البلاغه - rasekhoon.net-hawzah.net

نویسنده: فاطمه بهمنی

راه وصول الی الله

کلام شهدا

فرازی از وصیت نامه شهید مدافع حرم محمد مسرور

بدانید برای هر کسی کربلایی وجود دارد. تا ما را با کربلا نیازمودند از این دنیا نمی‌برند. پس برادران ببینیم کجای تاریخ زندگی می‌کنیم. دنیا را می‌نگرم، هیچ چیز جذابی جز خداوند و نماز و قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) نمی‌بینم. برادران! همیشه به یاد شهدا باشید که صراط مستقیم صراط شهداست و بس. هر کس طالب وصول الی الله است باید بداند که تنها راه آن راه شهداست. آری سیدالشهداء (علیهم السلام) اسوه اיתار و شهادت این را به ما فهمانده است که راه اصلی وصول الی الله شهادت است.

بوی بهشت

مروری بر مضامین عالی دعای امام صادق (علیه السلام)
در ماه مبارک رجب

نویسنده: فاطمه بهمنی

ماه رجب از جمله ماه های بسیار پرفضیلت است، و امتیاز خاصی دارد، تا آن جا که ماه رجب «ماه خدا» نامیده شده است (اقبال، ص ۶۳۴). لذا اهمیت فوق العاده این ماه، و عبادت و خودسازی در آن کاملاً روشن می گردد (کلیات مفاتیح نوین، ص ۶۲۳). یکی از اعمال این ماه شریف، دعای معروف و پر فضیلت ماه رجب (یا من أرجوه لکل خیر...) است که معمولاً مؤمنان آن را بعد از نمازهای واجب می خوانند و به وسیله آن نورانیت مضاعفی می یابند؛ دعایی معتبر که همه عالمان جمع آوری کننده روایات ادعیه، آن را آورده اند و هم دعای ارزشمندی است برای همیشه و هر وقت (بحار الانوار؛ ج ۴۷؛ ص ۳۶) و در صبح و شام ماه رجب و بعد از نمازها وارد شده است (بحار الانوار؛ ج ۹۵، ص ۳۹۰).

«سید بن طاووس» از محمد بن ذکوان، معروف به محمد سجاد، (که بر اثر سجده های طولانی به این نام، نامیده شده بود) روایت کرده است، که به امام صادق (علیه السلام) عرض کردم: این ماه، ماه رجب است، به من دعایی بیاموز که خداوند متعال مرا با آن منفعت بخشد (کلیات مفاتیح نوین؛ ص ۶۳۳).

امام (علیه السلام) فرمود این را بنویس. بسم الله الرحمن الرحیم و بگو در هر صبح و شب از ماه رجب و نیز در تعقیب نمازهای یومیه:

يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ وَ أَمَنْ سَخَطُهُ عِنْدَ كُلِّ شَرٍّ

ای آن که هر خیری را از او امید دارم و از خشمش در

هر شری ایمنی جویم

يَا مَنْ يُعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ

ای آن که در برابر عبادت اندک مزد بسیار عطا می کند

يَا مَنْ يُعْطِي مَنْ سَأَلَهُ

ای آن که به هر که از او بخواهد می بخشد

يَا مَنْ يُعْطِي مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَ مَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ تَحَنُّناً مِنْهُ وَ رَحْمَةً

ای آن که به هر که از او نخواهد و او را نشناسد نیز

می بخشد، عطایش از روی مهربانی و رحمت است

أَعْطِنِي بِمَسْئَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ جَمِيعَ خَيْرِ

الْآخِرَةَ

با درخواستم از تو، همه خیر دنیا و خیر آخرت را به من عنایت کن

وَ أَصْرِفْ عَنِّي بِمَسْئَلَتِي إِلَيْكَ جَمِيعَ شَرِّ الدُّنْيَا وَ شَرِّ الْآخِرَةِ

با درخواستم از تو همه شر دنیا و شر آخرت را بازگردان فَاتَّهِ غَيْرُ مَنْقُوصٍ مَا عَطَيْتَ

زیرا آنچه را تو عطا کردی کاستی ندارد

وَ زِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ يَا كَرِيمُ.

و از احسانت بر من بیفزای ای کریم.

راوی می گوید: پس حضرت امام صادق (علیه السلام)

محاسن شریف خود را با انگشتان دست چپ خود

گرفت و این دعا را به حال التجا و تضرع به حرکت

دادن انگشت سبابه دست راست خواند و بعد گفت:

«يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ، يَا ذَا التَّعْمَاءِ وَ الْجُودِ، يَا ذَا الْمَنِّ

وَ الطَّوْلِ، حَرِّمْ شَيْبَتِي عَلَى النَّارِ»

ای دارای بزرگی و بزرگواری، ای دارای بخشش و جود، ای

دارای عطا و کریم، محاسنم را بر آتش دوزخ حرام کن.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ وَ عَمَلَ الْخَائِفِينَ

مِنْكَ وَ يَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ

خدایا شکیبایی شاکرانت و کردار ترسیدگانت و باور

عبادت کنندگانت را از تو می خواهم،

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَ أَنَا عَبْدُكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ أَنْتَ

الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الذَّلِيلُ

خدایا تو برتر و بزرگی و من بنده بینوا و تهیدستم، تو

بی نیاز و ستوده ای و من بنده خوارم

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ امْنُنْ بِغِنَاكَ عَلَى فَقْرِي

وَ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي وَ بِقُوَّتِكَ عَلَى ضَعْفِي يَا قَوِيَّ يَا

عَزِيزُ

خدایا بر محمد و خاندانش درود فرست و عطای این

خواسته ها را بر من منت بگذار به توانگریات بر

تهیدستی ام و به بردباریات برنادانی ام، به توانت بر

ناتوانی ام، ای عزیز!

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ وَ أَكْفِنِي

مَا أَهَمَّنِي مِنَ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

خدایا بر محمد و خاندانش آن جانشینان پسندیده

درود فرست و مرا از کارهای دنیا و آخرت نسبت به چیزی که بی تابم کرده کفایت کن، ای مهربان ترین مهربانان.

خَابَ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِكَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ وَ ضَاعَ الْمُلِمُونَ إِلَّا بِكَ

آنان که بر غیر تو بار یافتند ناامید گشتند و آنان

که به کاری جز توجه به تو پرداختند زیانکار شدند، و

آنان که به درگاه غیر تو وارد شدند به تباهی رسیدند

وَ أَجْدَبَ الْمُنتَجِعُونَ إِلَّا مَنْ ائْتَجَعَ فَضْلَكَ بِأَبْكَ مَفْتُوحٌ

لِلرَّاغِبِينَ

و سودجویان دچار قحطی شدند، مگر آنان که از فضل

تو سود جستند، در رحمتت به روی مشتاقان باز است

وَ خَيْرُكَ مَبْذُولٌ لِلطَّالِبِينَ وَ فَضْلُكَ مُبَاحٌ لِلسَّائِلِينَ وَ

نَيْلُكَ مُتَاحٌ لِلْأَمِلِينَ وَ رِزْقُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ

خیرت به خواهندگان عطا شده، احسانت برای

نیازمندان گواراست و عطایت برای آرزومندان آماده

است و روزیات حتی برای روگردانان از فرمانت گسترده

است

حَلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ نَاوَاكَ عَادَتْكَ الْإِحْسَانُ إِلَى

الْمُسِيئِينَ وَ سَبِيلُكَ الْإِقْقَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ

و بردباریات کسانی را که به دشمنیات برخاسته اند

نیز شامل است، شیوه ات به بدکاران احسان و روش

زندگی بخشیدن به متجاوزان است

اللَّهُمَّ فَاهْدِنِي هُدَى الْمُهْتَدِينَ وَ ارْزُقْنِي اجْتِهَادَ

الْمُجْتَهِدِينَ

خدایا مرا به راه ره یافتگان بدار و تلاش تلاش گران را

روزی ام فرما

وَ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبْعَدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ

الدِّينِ

و مرا از بی خبران دور شده قرار مده و روز جزا آمرزش

را نصیبم کن.

منبع: إقبال الأعمال (ط - القديمة) ابن طاووس، ج ۲،

ص ۶۴۳.

طهارت قوه خیال به عنوان اولین و مهمترین مرحله طهارت باطنی

سیرت ریت نفس در غالب مرحله اول تطهیر قوه خیال

این خدا از کجا آمده و ساخت چه کسی است؟! از این سؤال و سؤالاتی شبیه این، فهمیده می شود که قوه خیال شخص را به بیراهه کشانده است و بر اساس این نظم سؤال، سائل هر چه هم جلوتر رود و در مسائل علمی پیشرفت کند باز هم این قوه خیال است که او را به بازی گرفته، لذا هرگز به نقطه ای که دل بیارمد نمی رسد. اکثر مردم عاقل بالقوه و متخیل بالفعل اند زیرا آنچه دارند خیال است و «مرحوم صدر المتألهین (ره) در اسفار می فرماید: آنچه می توانند به دست بیاورند عقل است. هر کس را دسترسی به عقل نیست و اوحی از مردم که زحمت کشیده اند و جان به لب آورده اند می توانند به آن دست یابند. ایشان از کسانی که نشان بالا رفته و عقل پیدا نکرده اند تعبیر به «صبيان العقول» می کنند یعنی کودکانی که هنوز عاقل نشده اند. از آنجا که مردم با کثرات مأنوسند خیلی زود می توان قوه خیال ایشان را به دست گرفت. همانند این که اگر الان معرکه گیری بیاید به راحتی می تواند ما را از این جایی که نشسته ایم بیرون کرده و به خودش مشغول دارد. اینها زیر سر انس ما با کثرات است. یا مثل اینکه اگر استاد بخواهد مطلب درسی سنگین خود را به شاگردش تفهیم کند آن را در غالب مثال و هیئت و شکل و مجسمه ای برای او ترسیم می کند. پس انسان باید قوه خیالش را از اعتقادات فاسد تطهیر

یکی از مباحث مطرح شده در علوم اخلاقی مسئله طهارت است. طهارت دارای دو معنا می باشد: ۱- طهارت ظاهری ۲- طهارت باطنی. طهارت ظاهری به معنای پاکی است که در شارع مقدس اسلام در سه صورت وضو، غسل و تیمم حاصل می شود که همان طهارت مطرح شده در فقه است. طهارت دارای مراتبی است که از ظاهر انسان شروع می شود و در مرتبه ی بعد طهارت حواس انسان شامل چشم، گوش، زبان می رسد. انسان باید مراتب طهارت ظاهری را بگذراند تا به مرتبه باطنی برسد. طهارت باطنی خود شامل طهارت خیال، ذهن، عقل، قلب و در نهایت به طهارت روح، حقیقت انسانی و سر انسان می انجامد. باتوجه به اینکه، مهمترین و مشکل ترین مرتبه طهارت و پاکی، مرتبه قوه خیال است می خواهیم به این موضوع به عنوان گام اول بپردازیم. اعتقادات انسان حتماً باید بر اساس عقل محکم شود در غیر این صورت قطعاً اعتقادات او را قوه خیال مستحکم می کند. شبیه اینکه انسان نظام را همچون ساختمانی ببیند و آفریننده این نظام عالم را چونان بنای این ساختمان. اینجا است که قوه خیال، او را به بازی می گیرد و می گوید همانگونه که بنای ساختمان، خود ساخته شده دیگری است پس آفریننده نظام هستی هم باید مخلوق دیگری باشد و سؤال به میان می آورد که

کند. حال تطهیر قوه خیال از اعتقادات چگونه است؟ اگر کسی بخواهد در این بخش خود را تقویت کند باید آن هنگام که به مبدء و معاد، وحی و انزال و یا قرآن و رسالت و امامت می اندیشد، به طور کلی از قوه خیال به درآید. به درآمدن و رها کردن قوه خیال در این بخش سالها حرف شنیدن از استاد زحمت کشیده و خون دل خورده می خواهد. در این بخش اگر شخصی بعد از بیست سال قوه خیالش را تطهیر کند باز هم هنر کرده است. مرحوم جناب سید مهدی بحر العلوم (ره) بعد از سی و چهار سال قوه خیال را تطهیر کرد. بعد از سی و چهار سال دو رکعت نماز شکر به جا آورد و فرمود: خدایا تو را شاکرم که توانستم زود قوه خیال خود را تطهیر نمایم. مرحوم ملا حسینقلی همدانی (ره) بعد از بیست و چهار سال زحمت کشیدن آن را تطهیر کرد.

طهارت قوه خیال از سوءظن

انسان باید قوه خیالش را از سوء ظن هایی که موجب کدورت او با رفیقانش می شود تطهیر کند و از تخیلات بی خود و سوء ظن های بی جا نجات بخشد. در باب سوء ظن و تهمت و غیبت و امثال ذلک روایات بسیاری وجود دارد که تأکید بر بدگمان نبودن انسانها با یکدیگر دارند. اگر کسی می خواهد بداند که در مسیر خودسازی قرار گرفته یا نه، باید ببیند که نسبت به اطرافیانش بدگمان است یا نه؟! اگر بدگمان بود باید بداند که در سیر انسانی نیست. اولین پله ای که انسان را در مسیر خودسازی قرار می دهد، خوش بینی است. از همین اکنون خود را بسنجیم که خود را نسبت به دیگران بدبین یافتیم باید تصمیم بگیریم در اولین پل خودسازی قدم گرفته و خوش بین باشیم. هر کجا دیدیم سوء ظن پیدا کرده-ایم خلاف آن را در نظر بگیریم. امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: «ضَعْ أَمْرَ أَخِيكَ عَلَى أَحْسَنِهِ»؛ یعنی فعل برادرت را حمل بر احسن کن. نکته ای

در این بیان امام (علیه السلام) است فرمودند: «علی حسنه» فرمودند: «عَلَى أَحْسَنِهِ»؛ یعنی رفتار برادرت را به بهترین شکل ممکن تفسیر کن نه فقط خوب تفسیر کن. ما باید سعی کنیم آنچه از دوست و همسایه و پدر و مادر و دیگر اطرافیان و حتی دشمنان به ذهنمان می رسد حمل بر درست ترین و صحیح ترین وجه کنیم. آنگاه است که برکات و نعم زیادی بر ما نازل می شود. چرا که قوه خیال به منزله آینه ای است که می تواند باطن عالم را نشان دهد. لذا باید سوءظن ها را که همچون زنگاری بر روی آینه می نشیند بر طرف کرد و این آینه را صیقلی داد تا ملکوت عالم در آن متمثل شود.

طهارت خیال از جولانش در میدان آمال

بخش دیگر طهارت قوه خیال می باشد یعنی طهارت آن از پروراندن آرزوهای بیهوده. چه کنیم که آرزوی بد نداشته باشیم و عمر بیخود نخواهیم؟! در این مورد امام سجاد (علیه السلام) در مناجاتشان می فرمایند: «پروردگارا! اگر عمر من در راه طاعت تو صرف می شود هر چه می توانی درازش کن تا به برکات نفس ناطقه ام افزوده شود. اما اگر قرار است این جان من چراگاه شیطان شود از تو می خواهم زودتر جان مرا بگیری که بیش از این خود را بیچاره نکنم». معمولاً وقتی مردم پیر می شوند دو چیز در آنها تازه می شود، یکی حرص است و دیگری آرزوهای طولانی.

نتیجه کلام اینکه:

- ۱- سوءظن ها را برطرف کنیم و قوه خیال را از هر چه نامطلوب است پاک گردانیم.
- ۲- از آرزوهای بیهوده و خلاف صرف نظر کنیم تا قوه خیال تطهیر شود.

منبع: برگرفته از کتاب شرح مراتب طهارت «استاد صمدی آملی» از رساله وحدت علامه حسن زاده آملی.

رَجَبُ شَهْرِ اللَّهِ الْأَصْبَحُ يُصَبُّ اللَّهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ عَلَى عِبَادِهِ

رجب ماه بارش رحمت الهی است. خداوند در این ماه
رحمت خود را بر بندگانش فرو می ریزد.

پیامبر اکرم (ص)

مسابقه کتابخوانی

برگزار می کنند:
مدرسه علمیه معصومیه شیراز

اسامی برگزیدگان، در روز ۱۵
بهمن ماه همزمان با ولادت
حضرت امام علی (علیه
السلام) و روز پدر از طریق
کاتال واحد فرهنگی
مدرسه علمیه خواهران
معصومیه شیراز اعلام و به
۵ نفر به قید قرعه جوایز
نقدی اهدامی شود.

مهلت پاسخگویی :

علاقه مندان به شرکت در مسابقه می توانند حداکثر تا
روز جمعه ۱۴۰۱/۱۱/۱۴ گزینه های صحیح را در قالب یک عدد ۱۰
رقمی به ترتیب از چپ به راست همراه با نام و نام
خانوادگی فقط و فقط به شماره ی ایتا
۰۹۲۲۸۳۹۴۶۳۷ پیامک نمایند.

(دقت بفرومائید این شماره فقط در ایتا فعال است)

<https://eitaa.com/hozehmasumeyah>

(د) همه موارد

۷- در آیه «إِن تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ» منظور از «جَنْبِ اللَّهِ» کیست؟
(الف) کسی که ولایت او ولایت خداست.

(ب) نزدیکترین کس به خدا و پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم)

(ج) حضرت علی (علیه السلام)

(د) همه موارد

۸- در آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ...» «أُولِيَ الْأَمْرِ» چه کسانی اند؟

(الف) صاحبان امر خدا

(ب) دوستان و ولیان خدا

(ج) حضرت علی (علیه السلام) و پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم)

(د) حضرت علی (علیه السلام) و یازده فرزند برگزیده ایشان تا حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف)

۹- در آیه «إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَى أُولَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ» کسانی که نیکی و احسانی از جانب ما بر آنها پیشی گرفته «چه کسانی می توانند جز این افراد باشند؟

(الف) کسانی که وصی و جانشین پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم) را بشناسند.

(ب) کسانی که نماز و روزه و زکات بجا آورند.

(ج) حاملان قرآن

(د) کسانی که اهل تلاش و پشتکارند.

۱۰- چرا جنگ جمل پیکاری بود که تخم تردید در دل بسیاری از مسلمانان کاشت؟ و ابوعامر و یمنی هایی که شیعیان واقعی علی (علیه السلام) بودند در کدام جنگ شهید شدند؟

(الف) به دلیل شرایط سخت مالی مسلمانان در آن زمان - جنگ صفین

(ب) زیرا قرار بود مسلمانان رودررو عایشه همسر پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم) و طلحه و زبیر از سرشناس ترین یاران رسول خدا بجنگند - جنگ صفین

(ج) به دلیل شرایط سخت مالی و اعتقادی مسلمانان در آن زمان - جنگ جمل

(د) به دلیل جنگ مسلمانان رو در روی عایشه و طلحه و زبیر - جنگ جمل

۱- سال وفود به چه سالی گویند و چرا؟

(الف) سال هشتم هجری، فراوانی میهمانان

(ب) سال نهم هجری، به دلیل فراوانی میهمانان و سفیران و مسافران نزد پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم)

(ج) سال نهم هجری، وفور نعمت

(د) هشتم هجری، فراوانی سفیران

۲- آیه «ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيُّنَ مَا تُقْفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ» به ظاهر درباره کیست و در اصل منظور از «حبل الناس» کیست؟

(الف) قوم یهود، حضرت علی (علیه السلام)

(ب) قوم عاد، حضرت علی (علیه السلام)

(ج) قوم یهود، دوستان الهی

(د) قوم عاد، قرآن

۳- به گفته پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم) در آخرین روزهای حیات خویش، عامل پیوند مردم با خداوند و موجب رستگاری و نجات مردم چیست؟

(الف) وحدت

(ب) قرآن

(ج) قرآن و عترت

(د) ثقل اصغر

۴- منظور از ثقل اکبر چیست؟

(الف) عترت

(ب) قرآن

(ج) نماز

(د) حضرت علی (علیه السلام)

۵- آن یادگار پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم) چیست که یک سوی آن در دست قدرت خدا و سوی دیگرش در دست مردم است؟

(الف) قرآن و عترت

(ب) نماز

(ج) جانشین پیامبر (صلی الله علیه وآله و سلم)

(د) همه موارد

۶- آیه «يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فَلَانًا خَلِيلًا» منظور از دوستان گمراه کننده، چه کسانی است؟

(الف) کسانی که نمی گذارند مسلمانان از جانشین خدا پیروی کنند.

(ب) کسانی که مانع از نماز و انفاق مردم می شوند.

(ج) شیطان بیرون و درون

برگزاری کارگاه دو روزه تربیت مبلغ کودک و نوجوان در روزهای شنبه و یکشنبه مورخ هشتم و نهم بهمن ماه ۱۴۰۱ با حضور حجت الاسلام والمسلمین ابراهیم فرمانی (عمو روحانی) و ۶۰ نفر از مبلغان فعال در محل مدرسه معصومیه شیراز

اهم مطالب عنوان شده کارگاه ۸ بهمن:

- آشنایی با روش ها و قالب های ارائه مفاهیم دینی تربیتی
- اشعار
- مسابقه و انواع بازی ها همراه با اجرا عملی توسط طلاب
- طرح درس نویسی
- انواع مقدمه برای شروع کلاس

اهم مطالب ارائه شده کارگاه ۹ بهمن ماه:

- آموزش قصه گوئی و نمایش
- اورگامی
- مسابقه و بازی ها
- همراه با اجرای عملی

برگزاری جشن میلاد امام جواد (ع) و امام علی (ع) همزمان با سالروز آغاز دهه فجر در دبیرستان متوسطه دوم امام جعفر صادق (ع) شاهد ۱۴ با رویکرد عفاف و حجاب و جهاد تبیین

با اجرای برنامه هایی از جمله:

- اجرای سخنرانی نوین با رویکرد عفاف و حجاب و جهاد تبیین
- برپایی نمایشگاه با رویکرد عفاف و حجاب و جهاد تبیین
- اجرای مسابقه شاد و جذاب
- مولودی خوانی
- اهدا هدیه عمومی به دانش آموزان
- اهدا جوایز ویژه شرکت کنندگان در مسابقه

برگزاری مراسم شهادت حضرت زهرا (سلام الله علیها) در دبیرستان شبانه روزی عشایری حضرت معصومه شیراز با رویکرد عفاف و حجاب و جهاد تبیین همراه با

اجرای تئاتر یاس بهشتی

روضه خوانی

عزاداری و تشییع نمادین

برگزاری مسابقه عفاف و حجاب و اهداء جایزه

اعطاء هدیه عمومی با محوریت عفاف و حجاب به تمام

دانش آموزان

با سخنرانی سزکار خانم فرجی کارشناس فرهنگی

تعداد دانش آموزان ۱۷۰ نفر

زمان برگزاری چهارشنبه ۷ دی ماه ۱۴۰۱

برگزاری جشن و مولودی و اجرای مسابقه
در امام زاده سید محمد قصرالدشت توسط
مبلغان فعال مدرسه معصومیه

تقدیر از ۴۰ نفر طلاب پژوهشی که مقالات
آنها در همایش ها پذیرفته شده و در مسابقات
پژوهشی مانند نوپسندگی و کتابخوانی شرکت کرده
بودند؛ بمناسبت میلاد حضرت زهرا
سلام الله علیها توسط معاونت پژوهش مدرسه
معصومیه شیراز

هدیه ی ۷۰۰ شاخه گل به همراه نامه ای عقلمانی،
انگیزشی و اتیکت تبریک میلاد حضرت زهرا
سلام الله علیها توسط طلاب مدرسه معصومیه
به بانوان کم حجاب باهدف امر به معروف
و جهاد تبیین در سطح شهر شیراز

برگزاری جشن میلاد حضرت زهرا سلام الله علیها
در مدرسه علمیه معصومیه شیراز روز چهارشنبه ۱۸ دی
ماه باحضور ۲۰۰ نفر از طلاب و فرزندانشان

برنامه های اجرا شده:

- تلاوت قرآن و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران
- سخنرانی سرکار خانم موسوی با موضوع حضرت زهرا
سلام الله علیها محور خلقت و آفرینش
- برگزاری مسابقه حافظه و تکرار با استفاده از احادیث
حضرت زهرا سلام الله علیها
- برگزاری مسابقه جذابترین خاطره
- اهداء جوایز مسابقه ی کتابخوانی و ارسال ویس کتاب
یک ون شبیه
- اهداء جوایز به طلاب پژوهشگر نمونه
- اهداء جوایز به قید قرعه به نامهای فاطمه و زهرا
- اطعام فاطمی
- برپایی غرفه عفاف و حجاب و فروش اقلام با نازلترین
قیمت
- برپایی پنج غرفه برای طلاب کار آفرین و عرضه ی
محصولات خانگی و دست ساز خود به طلاب مانند
محصولات ارگانیک و مربا و ترشی و عرقیات ، عسل و.....
صنایع دستی و....
- توزیع ۷۰۰ شاخه گل همراه با نامه و اتیکت حجاب بین
طلاب برای پخش در سطح شهر بین افراد کم حجاب
- به مناسبت میلاد حضرت زهرا سلام الله علیها و روز مادر
- عرضه کتاب یک ون شبیه همراه سئوالات مزین شده
به گل و اتیکت حجاب برای پخش در مجالس با رویکرد
جهاد تبیین
- هدیه به کودکان حاضر در جلسه

توصیه های عملی برای ماه رجب بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب

جوانها از سنت حسنه اعتکاف در ماه رجب بیشتر استفاده کنید

«بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم ۱۳۹۲/۰۲/۲۵»

از هر ساعت ماه رجب برای جلب توجه خدا استفاده کنید

«خطبه های نماز جمعه ی تهران ۱۳۶۹/۱۱/۱۹»

از ماه رجب برای تقویت بعد معنوی گرایتان بهره ببرید

«بیانات در دیدار اعضای انجمن های اسلامی دانش آموزان ۱۳۹۵/۲/۱»

از دعا های ماه رجب، معارف الهی را یاد بگیرید

«خطبه های نماز جمعه ی تهران ۱۳۸۸/۰۳/۲۹»

در ماه رجب، به ذکر، دعا و توسل اهمیت دهید

«بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۷۱/۱۰/۱۹»

توسلات خود را هر چه میتوانید بیشتر کنید

«بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ۱۳۹۴/۰۲/۰۶»

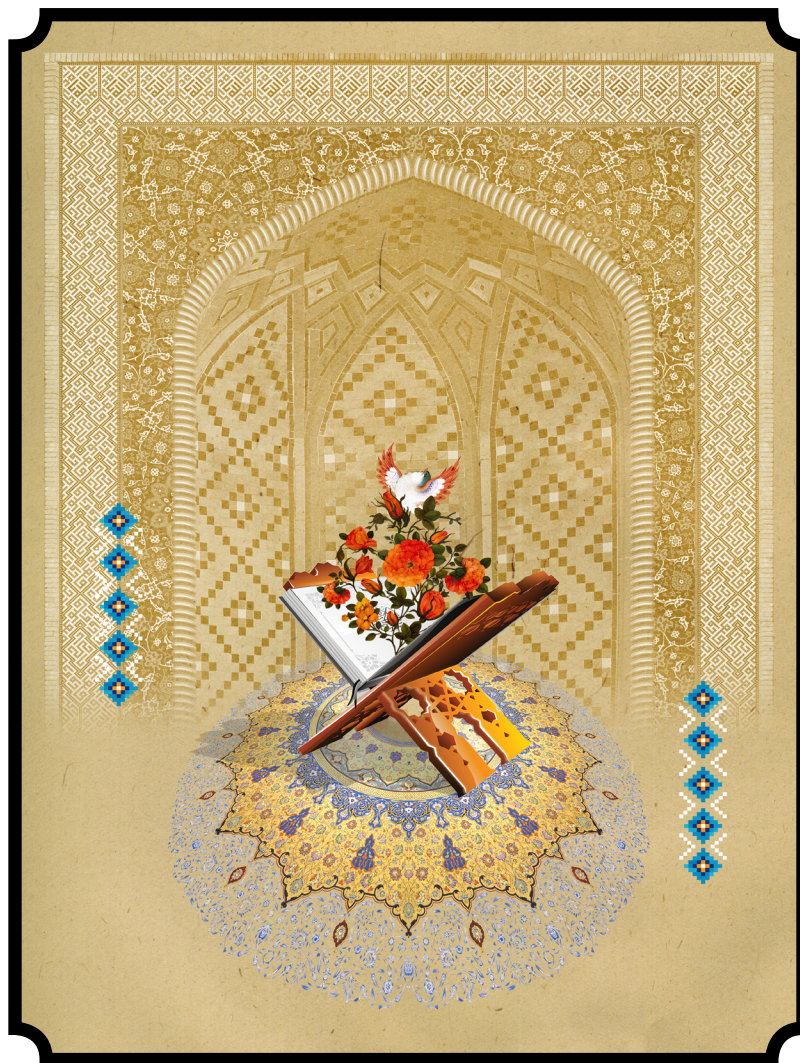
ماه رجب بیشتر ماه نماز است

«بیانات در دیدار وزیر و مدیران وزارت اطلاعات ۱۳۸۳/۰۷/۱۳»

در ماه رجب دائم استغفار کنید

«بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۱۳۸۸/۰۴/۰۳»

نشریه فرهنگی - تربیتی مدرسه علمیه معصومیه شیراز
ویژه نامه ماه مبارک رجب
شفیعه / شماره ۱۰ / زمستان ۱۴۰۱